ХОВД АЙМГИЙН МУЗЕЙ
84140 Ховд, Ховд аймаг
Утас: 7043-2286
www.museum.khovd.mn

2026. 06. 29 № 98

танай 2026. 06. 04-ны № 01/361 -т

СОЁЛЫН ӨВИЙН ҮНДЭСНИЙ ТӨВИЙН
ЗАХИРАЛ Г.ЭНХБАТ ТАНАА

"Түүх, соёлын хөдлөх дурсгалт зүйлийг үнэт дурсгалт зүйлийн зэрэглэлд нэр дэвшүүлэх, хянан шийдвэрлэх журам"-ын дагуу үнэт дурсгалд нэр дэвшүүлэх дурсгалын саналыг хүргүүлж байна.

Хавсралт 1. хуудастай.

ЗАХИРАЛ Н.ГЭРЭЛМАА

Мяраг!

Дуга, ЕВМС-д танилцуу
хэйтэй!

[illegible]

Ховд аймгийн музейн 2026 оны "Үнэт дурсгалт зүйлийн зэрэглэлд нэр дэвшүүлэх"

дурсгалын жагсаалт

Д/д	Үзмэрийн нэр	Хувийн дугаар	Тоо ширхэг	Хэмжээ	УБМС-ыэ дугаар	Судлагдсан сурталчилсан байдал	Саналын үндэслэл
1	Чулуун уур нүдүүр	90.04.01 90.04.02	2	Өндөр-14см Дм-17 Жин-6190гр	8401ХОМ 00042	Б.Батмөнх " Ховд аймгийн археологийн дурсгалууд"	Тус музейд хонины толгойн дүрсийг сийлбэрлэсэн чулуун нухууртай. Судлаачдын үзэж байгаар шинэ чулуун чулуун зэвсгийн үед хамаарна. /МЭӨ 7000 жил/
2	Халх эмэгтэйн толгойн алтан шармал боолт	57.02.01	1	Нийт жин -950гр. Том шүр-1ш дунд шүр--6ш гонзгой шүр--30ш оюу-9ш ОРОЙВЧ дм-15,5см , өн-8см , 345гр , УНЖУУРГА зүүн-8см , баруун-5см , ДУНД ХАВЧААР у-8,5см , өр-2см , ШАНААВЧ өн-6,5см , ар-8см , АДГИЙН ХАВЧААР өн-7,5см , өр-10,2см ,	8401ХОМ 00179	М. Амгалан "Баруун монголчуудын эдийн дурсгалт зүйлс" А.Баасанхүү "Монгол-Алтайн бүс нутгийн ард түмний эдийн соёл"	Эрдэнэбэйсийн хошууны ноён Маньбазар ноёны охин Бунднр хэрэглэж байсан.

				ШИЛЭВЧ өн-11см , өр-4см ,			
3	Мянгад эмэгтэй дээл /иж бүрдэл/	77.01	5	МАЛГАЙ Жин -340 гр, Өн-26 см, орой өн-22 см, сампин өн-3см, шилэвч өн-7см, залаа у-59см, залаа өр 8см, бүч у-35см ДЭЭЛ Дээл у-116см, дээл өр-103см, түнтгэр мөр өн-4см, зах у-38см ХАНТААЗ у-50см, өр-20см, ГУТАЛ улны у-31см, улны өр-10см,гутал өн-36см, түрий өр-25см ТОЛГОЙН БООЛТ жин-2010гр, тохиг у-60см, эрвээхэй өр-9см,өн-9см Бүдүүн гинж у-25см	8401ХОМ 00169	М. Амгалан “Баруун монголчуудын эдийн дурсгалт зүйлс” А.Баасанхүү “Монгол-Алтайн бүс нутгийн ард түмний эдийн соёл”	1920 оны эхэн үед хэрэглэж байсан Мянгад эмэгтэйн дээл
4	Дарханы хөөрөг	83.02.02	1	өргөн-20 см , өндөр-43 см , жин-855гр	8401ХОМ 00269	М. Амгалан “Баруун монголчуудын эдийн дурсгалт зүйлс”	Мөст сумын харьяат Уран дархан Гомбын хэрэглэж байсан дарханы хөөрөг юм.
5	Хөө хуяг	59.04	1	захны урт 45см, ханцуй урт 89см, хормойн өргөн 52 см, захнаас хормой	8401ХОМ 00110	Судлагдаагүй	XVIII зууны дунд үед бүтээгдсэн Монгол цэргийн хөө хуяг

				хүртэл 57 см болно. Жин-4465гр			
6	Хантайшир уулын аймгийн сутай уулын хошууны захирагч тамга	62.02	1	Урт-6,7см Өргөн-6,7см Зузаан-1,2см Жин-635гр	8401ХОМ 00122	Б.Батмөнх. “Халхын засагт хан аймгийн Эрдэнэ засгийн хошуу”	1920-оод оны анхны хошууны тамга
7	Торгууд эхнэр дээл /иж бүрдэл/	78.01	5	ТООРЦОГ- ө-20см, тойрог-16см, хэвсэг ө-7см, шүрний оройн ө-4см, цацаг у-63см, сампин ө-2см, ДЭЭЛ-өр-90см, у-124см, захны у -41см, суганы өр-30см, ханцуйн өр-15см, цэгцгэр энгэр ө-40см, ЦЭГДЭГ-у- 115см, өр-27см, мөнгөн бүсний тойрог-6см, ҮСНИЙ ГЭР-у-60см, өр-8см, тохиг у-9см, цацаг у-47см, ТООКУУ- өн-35см, өр-15см,улны у-28см,улны өр-18см, СИЙК жин-120гр, дугуй хүрдний өр-5см, у-20см,	8401ХОМ 00167	М. Амгалан “Баруун монголчуудын эдийн дурсгалт зүйлс А.Баасанхүү “Монгол-Алтайн бүс нутгийн ард түмний эдийн соёл”	1920 оны эхэн үед хэрэглэж байсан Мянгад эмэгтэйн дээл

8	Галдан хааны хөрөг	94.01	1	Өндөр-82 Өргөн-82, Ватум цаас, харандаан будаг мод	8401ХОМ 00075	Судлагдсан	Нэрт хөрөг зураач Д.Мишиг 1993 онд харандаагаар зурсан эх бүтээл
9	Товшуур хөгжим	79.13.01	1	царны у-73 см , царны өр -9 см , Жин-1190гр	8401ХОМ 00251	А.Баасанхүү “Монгол-Алтайн бүс нутгийн ард түмний эдийн соёл”	Урианхайн нэрт туульч Чилкэрийн 3 үе дамжсан хөгжмийн зэмсэг
10	Мөнхөөгийн хэт хутга /иж бүрдэл/	69.12	4	Нийт жин -916 гр , хутга у-28,5 см , өр-2,5 см, хуй у-18,5 см, өр-3 см, хуйны оосор у-24 см, хэт у-6,7 см, өр-6 см, хэт гинж у-54 см, бэл у-13 см,	8401ХОМ 00203	М. Амгалан “Баруун монголчуудын эдийн дурсгалт зүйлс”	Орон нутгийн дарханы ховор бүтээл

Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын
2010 оны 12 сарын 08 ны өдрийн 541 -р
тушаалын нэгдүгээр хавсралт

МОНГОЛ УЛСЫН ТҮҮХ, СОЁЛЫН ХӨДЛӨХ ДУРСГАЛТ ЗҮЙЛИЙН БҮРТГЭЛ

УБМС-ийн дугаар: 8401ХОМ 00041

Өмчлөгч: Монгол Улс	**РД:**
Эзэмшигч: Ховд аймгийн музей	**РД:** 9066586

Дурсгалын оршин байгаа хаяг: Ховд аймгийн музей
Ашиглалтын байдал: Үзүүллэгийн А танхимд

Дурсгалын нэр: Чулуун уур нүдүүр	**Хувийн дугаар:** 90.04.01 90.04.02
Орон нутаг, олон улс(шинжлэх ухаан)-ын нэр: Чулуун уур нүдүүр	

☑ Эх бүтээл ☐ Хуулбар

Зэрэглэл: Ердийн	**Шийдвэр:**

Бүртгэлийн ангилал: Ерөнхий бүртгэл
Төрөл зүйл: Археологийн дурсгал->Чулуун дурсгал
Он цаг: Зэс, чулууны үе (Энолитын үе) / НТӨ 3000 - 2000 жил /,
Бүтээлчийн нэр ба сургууль хийц:
Материал: Хар саарал өнгийн боржигон чулууг ухаж хийсэн.

Хэмжээ	Өндөр (см)	Өргөн(зузаан) (см)	урт (см)	Голч (см)	жин (гр)
	14	0	0	17	6190

Гэрэл зураг: 9 ширхэг зурагтай

өмнө тал	**ар тал**	**хажуу тал**	**бусад**

Иж бүрдэл: 2 Уур нүдүүр гэсэн хоёр хэсгээс бүрдэнэ	**Тоо ширхэг:** 2

Анх цуглуулсан, нээж илрүүлсэн:
Хамгаалалтанд авсан тогтоол шийдвэр:
Сэргээн засварласан байдал: Сэргээн засварлаж байгаагүй **СЗБ №:**
Хуулбар хийгдсэн байдал: Хуулбар хийгдэж байгаагүй

Тодорхойлолт: Уур: хөх саарал өнгийн боржин чулууг ухаж хийсэн хажуу бөөрний дээд талд бариул маягийн чихтэй. Чих нь бага зэргийн хонхорхой ховилтой.
Нүдүүр. нүдүүрийн бариул дээр хонины толгойг ухаж сийлсэн үзүүр хэсэг нь бөөрөнхий толгойн хэсгээр ховил гарган цохьсон.

Гэмтэл өө сэв: Ероолдоо эмтэрсэн хажуу бөөрөндөө хагарсан.

Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын
2010 оны 12 сарын 08 ны өдрийн 541 -р
тушаалын нэгдүгээр хавсралт

МОНГОЛ УЛСЫН ТҮҮХ, СОЁЛЫН ХӨДЛӨХ ДУРСГАЛТ ЗҮЙЛИЙН БҮРТГЭЛ

УБМС-ийн дугаар: 8401ХОМ 00179

Өмчлөгч: Монгол Улс	**РД:**
Эзэмшигч: Ховд аймгийн музей	**РД:** 9066586

Дурсгалын оршин байгаа хаяг: Ховд аймгийн музей

Ашиглалтын байдал: Үзэсгэлэнгийн танхим

Дурсгалын нэр: Халх эмэгтэйн толгойн алтан шармал боолт	**Хувийн дугаар:** 57.02.01
Орон нутаг, олон улс(шинжлэх ухаан)-ын нэр: Халх эмэгтэйн толгойн алтан шармал боолт	

☑ Эх бүтээл ☐ Хуулбар

Зэрэглэл: Ердийн	**Шийдвэр:**

Бүртгэлийн ангилал: Ерөнхий бүртгэл

Төрөл зүйл: Угсаатны зүй->Дээл хувцас, гоёл чимэглэл

Он цаг: Манжийн ноёрхлын үе / 1691 - 1911 он / -> XIX зууны эхэн үе,

Бүтээлчийн нэр ба сургууль хийц:

Материал:

Хэмжээ	Өндөр (см)	Өргөн(зузаан) (см)	урт (см)	Голч (см)	жин (гр)
	0	0	0	0	950

Гэрэл зураг: 16 ширхэг зурагтай

өмнө тал	**ар тал**	**хажуу тал**	**бусад**

Иж бүрдэл: 1 ширхэг	**Тоо ширхэг:** 1

Анх цуглуулсан, нээж илрүүлсэн:

Хамгаалалтанд авсан тогтоол шийдвэр:

Сэргээн засварласан байдал: Сэргээн засварлаж байгаагүй

СЗБ №:

Хуулбар хийгдсэн байдал:
Хуулбар хийгдэж байгаагүй

Тодорхойлолт: Уг мөнгөн эдлэлийг алтаар шармалдсан 10ш иж бүрдэлтэй.
ОРОЙВЧ ТОМ шүр-1ш , дунд шүр -3ш , гонзой шүр-14ш , оюу -2ш , нүүрний угалзан хээтэй унжуурга-2ш , Зүүн тал нь том, дунд , бага 3 нугастай.
Баруун тал нь 2 унжуургатай , бага унжуургагүй .
Дунд хавчаар 2ш гонзгой улаан шүр -9ш , оюу- 4ш , /1ш нь бүдэг ногоон/
Шанаавч 1ш /хос/ дунд шүр-2ш , адгийн 2ш хавчаартай, дунд шүр-1ш , гонзгой улаан шүр-7ш , оюу хажуу талд нь -3ш , /2ш нь хагарсан./
Нийт том шүр-1ш
дунд шүр-6ш
гонзгой шүр-30ш
оюу-9ш
шилэвч -1ш шигтгээгүй .

Гэмтэл өө сэв: ОРОЙВЧ 6ш-шигтгээ дутуу/ нүх хоосон/
НҮҮРНИЙ УНЖУУРГА 1 жижиг унжуурга нь дутуу
ДУНД ХАВЧААР хажуу оюу 2ш цайсан буюу цайвар ногоон
НУГАС нь салсан.
АДГИЙН хавчаар гонзгой шүр-1ш , гонзгой оюу -1ш , дунд шүр-1ш нүд хоосон
Ерөнхийдөө шармал нь бага зэргийн ховхорч арилсан байна.

Зориулалт:

Ховор түгээмэл байдал:

Товч түүх: 1800000 төгрөгний үнэтэй байсныг 2013 оны дахин үнэлгээгээр 16250000 төгрөг болгосон

Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын
2010 оны 12 сарын 08 ны өдрийн 541 -р
тушаалын нэгдүгээр хавсралт

МОНГОЛ УЛСЫН ТҮҮХ, СОЁЛЫН ХӨДЛӨХ ДУРСГАЛТ ЗҮЙЛИЙН БҮРТГЭЛ

УБМС-ийн дугаар: 8401ХОМ 00269

Өмчлөгч: Монгол Улс	**РД:**
Эзэмшигч: Ховд аймгийн музей	**РД:** 9066586

Дурсгалын оршин байгаа хаяг: ´Ховд аймгийн музей
Ашиглалтын байдал: Угсаатны танхим 1

Дурсгалын нэр: Дарханы хөөрөг	**Хувийн дугаар:** 83.02.02
Орон нутаг, олон улс(шинжлэх ухаан)-ын нэр: Дарханы хөөрөг	

☑ Эх бүтээл ☐ Хуулбар

Зэрэглэл: Ердийн	**Шийдвэр:**

Бүртгэлийн ангилал: Ерөнхий бүртгэл
Төрөл зүйл: Угсаатны зүй->Гэр зуурын үйлдвэр, гар урлал
Он цаг: БНМАУ-ын үе / 1924 - 1992 он / -> XX зууны сүүл үе ,
Бүтээлчийн нэр ба сургууль хийц: Гомбо дархан
Материал: Мод , хадаас , арьс , гууль

Хэмжээ	Өндөр (см)	Өргөн(зузаан) (см)	урт (см)	Голч (см)	жин (гр)
	0	20	43	0	0

Гэрэл зураг: 7 ширхэг зурагтай

өмнө тал	**ар тал**	**хажуу тал**	**бусад**

Иж бүрдэл: 1	**Тоо ширхэг:** 1

Анх цуглуулсан, нээж илрүүлсэн: Молом Ховд аймгийн музей 1983 он	
Хамгаалалтанд авсан тогтоол шийдвэр:	
Сэргээн засварласан байдал: Сэргээн засварлаж байгаагүй **СЗБ №:**	**Хуулбар хийгдсэн байдал:** Хуулбар хийгдэж байгаагүй

Тодорхойлолт: Хөөрөг нь навчин хэлбэртэй, модон дээр үндэсний хээ угалз товойлгонм сийлсэн Хошууг нь төмрөөр бөгжилсөн. Хос модны хооронд ямааны арьсыг бэхлэн, гууль болон төмөр хадаасаар хадсан. Нэг талын мод нь голдоо нүхтэй.

Гэмтэл өө сэв: ямааны арьсыг хар савхиар нөхсөн байна.

Товч түүх:

Гарал үүсэл: Монгол

Шилжилт хөдөлгөөн:

Судлагдсан байдал:

Хавсралт материалын тэмдэглэл:

Эзэмшигч өмчлөгчид хадгалагдаж байгаа:

Негатив №: 0 **Слайд №:** 0 **CD / DVD №:** 1 **Дүрс бичлэгийн хуурцаг №:** 0

УНБМСанд хадгалагдаж байгаа:

Негатив №: 0 **Слайд №:** 0 **CD / DVD №:** 0 **Дүрс бичлэгийн хуурцаг №:** 0

Бүртгэлийн бүрдүүлэлт хийсэн: Т.Сүхбаатар, БМСанч, 2020 оны 11 сарын 7 ны өдөр

УНБМСанд хүлээн авсан:

Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын
2010 оны 12 сарын 08 ны өдрийн 541 -р
тушаалын нэгдүгээр хавсралт

МОНГОЛ УЛСЫН ТҮҮХ, СОЁЛЫН ХӨДЛӨХ ДУРСГАЛТ ЗҮЙЛИЙН БҮРТГЭЛ

УБМС-ийн дугаар: 8401ХОМ 00110

Өмчлөгч: Монгол Улс	**РД:**
Эзэмшигч: Ховд аймгийн музей	**РД:** 9066586

Дурсгалын оршин байгаа хаяг: Ховд аймгийн музей
Ашиглалтын байдал: Археологийн танхимд

Дурсгалын нэр: Хөө хуяг	**Хувийн дугаар:** 59.04
Орон нутаг, олон улс(шинжлэх ухаан)-ын нэр: Хөө хуяг	

☑ Эх бүтээл ☐ Хуулбар

Зэрэглэл: Ердийн	**Шийдвэр:**

Бүртгэлийн ангилал: Ерөнхий бүртгэл
Төрөл зүйл: Түүхийн холбогдолтой зүйл->Цэрэг, байлдааны холбогдолтой эд зүйл
Он цаг: Улс төрийн бутралын үе / 1368 - 1691 он / -> XYII зууны эхэн үе,
Бүтээлчийн нэр ба сургууль хийц:
Материал: Төмрийг хооронд нь нэхэж холбож хийсэн.

Хэмжээ	Өндөр (см)	Өргөн(зузаан) (см)	урт (см)	Голч (см)	жин (гр)
	0	0	0	0	4465

Гэрэл зураг: 4 ширхэг зурагтай

өмнө тал	**ар тал**	**хажуу тал**	**бусад**

Иж бүрдэл: 1	**Тоо ширхэг:** 1

Анх цуглуулсан, нээж илрүүлсэн:	
Хамгаалалтанд авсан тогтоол шийдвэр:	
Сэргээн засварласан байдал: Сэргээн засварлаж байгаагүй **СЗБ №:**	**Хуулбар хийгдсэн байдал:** Хуулбар хийгдэж байгаагүй

Тодорхойлолт: 5 см голчтой цагиргийг хооронд нь хэлхэж амсрыг нь хадаж ханцуй энгэр хүзүү гаргаж битүү хийсэн. захандаа 50 см урттай 3 ширхэг сур гүйлгэсэн. захны урт 45см, ханцуй урт 89см, хормойн өргөн 52 см, захнаас хормой хүртэл 57 см болно.

Гэмтэл өө сэв: Зэвэрсэн зүүн талын энгэр нь цоорсон доод хэсгээрээ тасарч унасан.

Товч түүх:

Гарал үүсэл:

Шилжилт хөдөлгөөн:

Судлагдсан байдал:

Хавсралт материалын тэмдэглэл:

Эзэмшигч өмчлөгчид хадгалагдаж байгаа:

Негатив №: 0 **Слайд №:** 0 **CD / DVD №:** 0 **Дүрс бичлэгийн хуурцаг №:** 0

УНБМСанд хадгалагдаж байгаа:

Негатив №: **Слайд №:** **CD / DVD №:** **Дүрс бичлэгийн хуурцаг №:**

Бүртгэлийн бүрдүүлэлт хийсэн: О.Уламнэмэх, БМС, 2024 оны 4 сарын 2 ны өдөр

УНБМСанд хүлээн авсан:

Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын
2010 оны 12 сарын 08 ны өдрийн 541 -р
тушаалын нэгдүгээр хавсралт

МОНГОЛ УЛСЫН ТҮҮХ, СОЁЛЫН ХӨДЛӨХ ДУРСГАЛТ ЗҮЙЛИЙН БҮРТГЭЛ

УБМС-ийн дугаар: 8401ХОМ 00203

Өмчлөгч: Монгол Улс	**РД:**
Эзэмшигч: Ховд аймгийн музей	**РД:** 9066586

Дурсгалын оршин байгаа хаяг: Ховд аймгийн музей
Ашиглалтын байдал: Угсаатны 2-р танхим

Дурсгалын нэр: Мөнхөөгийн хэт хутга /иж бүрдэл/	**Хувийн дугаар:** 69.12
Орон нутаг, олон улс(шинжлэх ухаан)-ын нэр: Мөнхөөгийн хэт хутга /иж бүрдэл/	

☑ Эх бүтээл ☐ Хуулбар

Зэрэглэл: Ердийн	**Шийдвэр:**

Бүртгэлийн ангилал: Ерөнхий бүртгэл
Төрөл зүйл: Угсаатны зүй->Дээл хувцас, гоёл чимэглэл
Он цаг: Манжийн ноёрхлын үе / 1691 - 1911 он / -> XIX зууны сүүл, XX зууны эхэн үе,
Бүтээлчийн нэр ба сургууль хийц:
Материал: Төмөр , мод , мөнгө , булигаар , гүрмэл мөнгөн оосор

Хэмжээ	**Өндөр (см)**	**Өргөн(зузаан) (см)**	**урт (см)**	**Голч (см)**	**жин (гр)**
	0	2.5	24	0	916
Нийт жин -916 гр , хутга у-28,5 см , өр-2,5 см, хуй у-18,5 см, өр-3 см, хуйны оосор у-24 см, хэт у-6,7 см, өр-6 см, хэт гинж у-54 см, бэл у-13 см,					

Гэрэл зураг: 29 ширхэг зурагтай

өмнө тал	**ар тал**	**хажуу тал**	**бусад**

Иж бүрдэл: 4	**Тоо ширхэг:** 4

Анх цуглуулсан, нээж илрүүлсэн: Ховд аймгийн музей	
Хамгаалалтанд авсан тогтоол шийдвэр:	
Сэргээн засварласан байдал: Сэргээн засварлаж байгаагүй **СЗБ №:**	**Хуулбар хийгдсэн байдал:** Хуулбар хийгдэж байгаагүй

Тодорхойлолт: Хутга 1 ш, хуй 1 ш, бэл 2 ш гэсэн иж бүрдэлтэй .
ХУТГА нь бор иштэй баруулын ар хэсгийг мөнгөөр бөгжилсөн.
Хуй нь хар өнгөтэй 4-н ширхэг бүслүүртэй үүлийг дүрсэлсэн. гурван ширхэг жижигг чимэглэлтэй.
БЭЛ /2ш/ хар булигаарыг голоор нь нугалж бүснээс тогтоох зориулалтын гогцоо оосортой , доод хэсэгт нь

Гарал үүсэл: Ховд аймаг

Шилжилт хөдөлгөөн:

Судлагдсан байдал:

Хавсралт материалын тэмдэглэл:

Эзэмшигч өмчлөгчид хадгалагдаж байгаа:

Негатив №: 0 **Слайд №:** 0 **CD / DVD №:** 1 **Дүрс бичлэгийн хуурцаг №:** 0

УНБМСанд хадгалагдаж байгаа:

Негатив №: 0 **Слайд №:** 0 **CD / DVD №:** 0 **Дүрс бичлэгийн хуурцаг №:** 0

Бүртгэлийн бүрдүүлэлт хийсэн: Т.Сүхбаатар, БМСанч, 2021 оны 12 сарын 13 ны өдөр

УНБМСанд хүлээн авсан:

Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын
2010 оны 12 сарын 08 ны өдрийн 541 -р
тушаалын нэгдүгээр хавсралт

МОНГОЛ УЛСЫН ТҮҮХ, СОЁЛЫН ХӨДЛӨХ ДУРСГАЛТ ЗҮЙЛИЙН БҮРТГЭЛ

УБМС-ийн дугаар: 8401ХОМ 00169

Өмчлөгч: Монгол Улс	**РД:**
Эзэмшигч: Ховд аймгийн музей	**РД:** 9066586

Дурсгалын оршин байгаа хаяг: Ховд аймгийн музей

Ашиглалтын байдал: Үзэсгэлэнгийн танхим

Дурсгалын нэр: Мянгад эмэгтэй дээл /иж бүрдэл/	**Хувийн дугаар:** 77.01
Орон нутаг, олон улс(шинжлэх ухаан)-ын нэр: Мянгад эмэгтэй дээл /иж бүрдэл/	

☑ Эх бүтээл ☐ Хуулбар

Зэрэглэл: Ердийн	**Шийдвэр:**

Бүртгэлийн ангилал: Ерөнхий бүртгэл

Төрөл зүйл: Угсаатны зүй->Дээл хувцас, гоёл чимэглэл

Он цаг: БНМАУ-ын үе / 1924 - 1992 он / -> XX зууны дунд үе,

Бүтээлчийн нэр ба сургууль хийц:

Материал:

Хэмжээ	Өндөр (см)	Өргөн(зузаан) (см)	урт (см)	Голч (см)	жин (гр)
	0	0	0	0	0

Гэрэл зураг: 51 ширхэг зурагтай

өмнө тал	**ар тал**	**хажуу тал**	**бусад**

Иж бүрдэл: уг дээл нь малгай, хантааз, дээл, гутал, толгойн боолт, хавчгийн хамт гэсэн 5 иж бүрдлээс бүрдэнэ.

Тоо ширхэг: 5

Анх цуглуулсан, нээж илрүүлсэн:

Хамгаалалтанд авсан тогтоол шийдвэр:

Сэргээн засварласан байдал: СӨҮТ-ын сэргээн засварлагч Б.Мягмарсүрэн 2017 оны 12 дугаар сарын 13-31-ны өдрийн хооронд толгойн боолцтонд сэргээн засварлалт хийсэн. **СЗБ №:**	**Хуулбар хийгдсэн байдал:** Хуулбар хийгдэж байгаагүй

Тодорхойлолт: уг дээл нь малгай, хантааз, дээл, гутал, толгойн боолт, хавчгийн хамт гэсэн 5 иж бүрдлээс бүрдэнэ.
МАЛГАЙ- улаан өнгийн торгон оройтой хөх торгон хэвсэгтэй, хөх өнгийн хөх торгоор зузаалан нааж машиндсан хагас дугуй шилэвчтэй, шилэвч дээрээ улаан өнгийн 2 ш торгон залаа унжуулсан малгайны оройгоос 4 тийш унжуулсан хээгээр сийлбэрлэсэн мөнгөн унжлагатай дээрээ улаан атласаар зангидсан сампинтай. Хөх өнгийн бүчтэй.
ДЭЭЛ- жижиг бөмбөлгөн хээтэй номин цэнхэр торго хар сампингаар эмжсэн урд энгэртэж ширмэл дөрвөлжин энгэртэй. нударгатай ба түнтгэр мөртэй түнтгэр мөрнөөс ханцуй хүртэл улаан хүрэн торго, ногоон тууз шар материалаар хийсэн байна.
ХАНТААЗ- хар атласыг улбар шар өнгөөр эмжиж хажуу талаар нь туузан 2 эгнээ эмжээрээр эмжсэн. 6 хос шилбэтэй 8 ширхэг мөнгөн товчтой. ХАНТААЗНЫ ХОЁР СУГАНААС УЛБАР ШАР ӨНГИЙН ДААВУУГААР ШИЛБЭ ГАРГАЖ ХОЁР ШИРХЭГ ХАР ӨНГИЙН МЕТАЛААР ХИЙСЭН ХОС БЭЛИЙГ ЗҮҮЖЭЭ. ГОЛЫН ХОЁР ДУГУЙ НЬ МӨНГӨ БАЙНА.
ГУТАЛ: ХАР ӨНГИЙН БУЛГААРЫГ НОГООН ӨНГИЙН САРЬСААР ГУРВАН ДАВХАР ЭМЖСЭН БАЙНА. ТҮРҮҮНИЙ ДЭЭД ХЭСГИЙГ ХАР БУЛГААРААР ОЁСОН БАЙНА. ХҮРЭЭГ ХОЁР ЭГНЭЭ ЦАГААН УТАСААР ОЁСОН БАЙНА.
ТОЛГОЙН БООЛТ: ШҮР ОЮУ ШИГТГЭЭТЭЙ ҮС ОРУУЛСАН БАЙНА. ХАМБА ХИЛЭН ӨНГӨТЭЙ ШАР ЭРЭЭН ТУУЗААР ЭМЖСЭН БАЙНА. тОЛГОЙН ӨМСГӨЛИЙН ШҮР 217 ШИРХЭГ НОГООН ӨНГӨТЭЙ ОЮУ 6-Н ШИРХЭГ ХАВЧИГНИЙ ШҮР 8 ШИРХЭГ.

Гэмтэл өө сэв: МАЛГАЙ ангийн арьсны сор нь муудсан, ихэнх газраа үс нь халцарч унасан. 4ш чимэглэлийн 3ш нь унгаараа хугарсан, 2ш мөнгө нь унаж алга болсон , шилэвч бүч нь сэмэрч муудсан.
ДЭЭЛ өнгө нь гандсан.
ХАНТААЗ мөн адил гандсан
ТОЛГОЙН БООЛТ Толгойн боолт нь 5ш шүр унасан , хонхон чимэглэл нь хорчийсон. ТОЛГОЙН БООЛТНООС ШАНАА ДАГУУ УНСАН ХОЁР ШИРХЭГ УНЖИЛАГНЫ 10 ШИРХЭГ ШҮР ОЮУ НЬ ХУУРАЧ ЗАМАСКААР ХИЙЖ БУДСАН БАЙНА.

Зориулалт: Хөрөг зураг

Ховор түгээмэл байдал:

Товч түүх:

Ховор түгээмэл байдал:

Товч түүх: 250 төгрөгний үнэтэй байсныг 2013 оны дахин үнэлгээгээр 1500000 төгрөг болгосон байна.

Гарал үүсэл: Дотоод явдалын яам

Шилжилт хөдөлгөөн:

Судлагдсан байдал:

Хавсралт материалын тэмдэглэл:

Эзэмшигч өмчлөгчид хадгалагдаж байгаа:

Негатив №: 0 **Слайд №:** 0 **CD / DVD №:** 1 **Дүрс бичлэгийн хуурцаг №:** 0

УНБМСанд хадгалагдаж байгаа:

Негатив №: **Слайд №:** **CD / DVD №:** **Дүрс бичлэгийн хуурцаг №:**

Бүртгэлийн бүрдүүлэлт хийсэн: Т.Сүхбаатар, БМСанч, 2021 оны 4 сарын 12 ны өдөр

УНБМСанд хүлээн авсан:

Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын
2010 оны 12 сарын 08 ны өдрийн 541 -р
тушаалын нэгдүгээр хавсралт

МОНГОЛ УЛСЫН ТҮҮХ, СОЁЛЫН ХӨДЛӨХ ДУРСГАЛТ ЗҮЙЛИЙН БҮРТГЭЛ

УБМС-ийн дугаар: 8401ХОМ 00122

Өмчлөгч: Монгол Улс	**РД:**
Эзэмшигч: Ховд аймгийн музей	**РД:** 9066586

Дурсгалын оршин байгаа хаяг: Ховд аймгийн музей
Ашиглалтын байдал: Ареологийн танхимд

Дурсгалын нэр: Хантайшир уулын аймгийн сутай уулын хошууны захирагч тамга	**Хувийн дугаар:** 62.02
Орон нутаг, олон улс(шинжлэх ухаан)-ын нэр: Хантайшир уулын аймгийн сутай уулын хошууны захирагч тамга	

☑ Эх бүтээл ☐ Хуулбар

Зэрэглэл: Ердийн	**Шийдвэр:**

Бүртгэлийн ангилал: Ерөнхий бүртгэл
Төрөл зүйл: Түүхийн холбогдолтой зүйл->Бусад
Он цаг: Богд Хаант Монгол улсын үе /1911 - 1924 он / -> XX зууны эхэн үе, 1923 он
Бүтээлчийн нэр ба сургууль хийц: Ган төмрийг ширээлэн бариулыг нь зорж хийсэн.
Материал: Ган төмөр

Хэмжээ	Өндөр (см)	Өргөн(зузаан) (см)	урт (см)	Голч (см)	жин (гр)
	0	6.7	6.7	0	635

Гэрэл зураг: 11 ширхэг зурагтай

өмнө тал	**ар тал**	**хажуу тал**	**бусад**

Иж бүрдэл: 1	**Тоо ширхэг:** 1

Анх цуглуулсан, нээж илрүүлсэн:	
Хамгаалалтанд авсан тогтоол шийдвэр:	
Сэргээн засварласан байдал: Сэргээн засварлаж байгаагүй **СЗБ №:**	**Хуулбар хийгдсэн байдал:** Хуулбар хийгдэж байгаагүй

Тодорхойлолт: Тамганы дотор талд хүрээн дотор Хантайшир уулын аймгийн Сутай уулын хошууны захирагч тамга гэж монгол бичгээр 2 хэсэгт хуваан 4 мөр болгон голдоо соёмбыг цоолборлон бүтээсэн. Тамганы зүүн хажуу ирмэг дээр 14 он ду гэж монгол бичгээр сийлсэн. Баруун талд нь дотоод яаманд үйлдэв гэж монгол бичгээр бичсэн бариултай зүүн доод буланд нь хувийн дугаарыг нь өгсөн болно. Тамганы зүүн хажуу ирмэг дээр 14 он ду гэж монгол бичгээр сийлсэн. Баруун талд нь дотоод яаманд үйлдэв гэж монгол бичгээр бичсэн

Үнэмтэл өө сэв: Үгүй

Зориулалт: Ахуйн зориулалттай

Ховор түгээмэл байдал:

Товч түүх:

Гарал үүсэл: Монгол улс

Шилжилт хөдөлгөөн:

Судлагдсан байдал: үгүй

Хавсралт материалын тэмдэглэл:

Эзэмшигч өмчлөгчид хадгалагдаж байгаа:

Негатив №: 0 **Слайд №:** 0 **CD / DVD №:** 0 **Дүрс бичлэгийн хуурцаг №:** 0

УНБМСанд хадгалагдаж байгаа:

Негатив №: 0 **Слайд №:** 0 **CD / DVD №:** 0 **Дүрс бичлэгийн хуурцаг №:** 0

Бүртгэлийн бүрдүүлэлт хийсэн: О.Уламнэмэх, БМС, 2024 оны 2 сарын 28 ны өдөр

УНБМСанд хүлээн авсан:

Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын
2010 оны 12 сарын 08 ны өдрийн 541 -р
тушаалын нэгдүгээр хавсралт

МОНГОЛ УЛСЫН ТҮҮХ, СОЁЛЫН ХӨДЛӨХ ДУРСГАЛТ ЗҮЙЛИЙН БҮРТГЭЛ

УБМС-ийн дугаар: 8401ХОМ 00167

Өмчлөгч: Монгол Улс	**РД:**
Эзэмшигч: Ховд аймгийн музей	**РД:** 9066586

Дурсгалын оршин байгаа хаяг: Ховд аймгийн музей
Ашиглалтын байдал: Үзэсгэлэнгийн танхим

Дурсгалын нэр: Торгууд эхнэр дээл /иж бүрдэл/	**Хувийн дугаар:** 78.01
Орон нутаг, олон улс(шинжлэх ухаан)-ын нэр: Торгууд эхнэр дээл /иж бүрдэл/	

☑ Эх бүтээл ☐ Хуулбар

Зэрэглэл: Ердийн	**Шийдвэр:**

Бүртгэлийн ангилал: Ерөнхий бүртгэл
Төрөл зүйл: Угсаатны зүй->Дээл хувцас, гоёл чимэглэл
Он цаг: БНМАУ-ын үе / 1924 - 1992 он / -> XX зууны эхэн үе, 19-20р зуун
Бүтээлчийн нэр ба сургууль хийц:
Материал:

Хэмжээ	Өндөр (см)	Өргөн(зузаан) (см)	урт (см)	Голч (см)	жин (гр)
	0	0	0	0	0

Гэрэл зураг: 77 ширхэг зурагтай

өмнө тал	**ар тал**	**хажуу тал**	**бусад**

Иж бүрдэл: уг иж бүрдэл нь тоорцог дээл цэгдэг үсний гэр мөнгөн тоног бүхий тохиг тоокуу сийх гэсэн 5 хэсгээс бүрдэнэ.	**Тоо ширхэг:** 5

Анх цуглуулсан, нээж илрүүлсэн:

Хамгаалалтанд авсан тогтоол шийдвэр:

Сэргээн засварласан байдал: Сэргээн засварлаж байгаагүй

Хуулбар хийгдсэн байдал: Хуулбар хийгдэж байгаагүй

СЗБ №:

Тодорхойлолт: уг иж бүрдэл нь тоорцог дээл цэгдэг үсний гэр мөнгөн тоног бүхий тохиг тоокуу сийх гэсэн 5 хэсгээс бүрдэнэ.
ТООРЦОГ- хар минчүүн гадартай бор эрээн даавуун хүрээний дээд хэсгээр 3 эгнээ мөнгөн саа туузаар эмжсэн 3 эгнээ саан дээрээ 5-7мм голчтой шүрийг 2 эгнээгээр 8 хэсэг болгож 77ш шүр хэлхэсэн оройн хэсэг болох хар чинчүүн гадар дээр эрвээхэй 2ш 3ш пүүзэн хээг тус бүр зээглэн оёж зээгний дундуур нарийн өвсөн шүр хэлхэсэн голын пүүзэн хээ 132ш, зүүн талын пүүзэн хээ 156ш, баруун талын пүүзэн хээ 147ш, эрвээхэй хээ баруун талын 104ш, зүүн талын эрьвээхэй хээ 105ш, цагаан шүр 62ш, дунд зэрэг улаан шүр эрвээхэй хээний голд 1ш, 1,1ми оройн сампингийн шүр 576ш, оройн навчин дэлбээний шүр 165ш, дунд зэрэг шүр 1ш, цагаан шүр 1ш, нийт 10ш цагаан товч, 2ш цэнхэр товчтой. жижиг бад суурь 1ш, цэнхэр шигтгээтэй. 6,5см бор эрээн хүрээг тойруулан 665 ш шүр хэлхэсэн урд хэсэгт нь мөнгөн норов хадсан шар өнгийн шигтгээтэй.
ДЭЭЛ- цэцгэн хээтэй ягаан өнгийн торгыг шар цоохор торгоор эмжиж туузан эмжээрээр тойруулан эмжсэн тууш дөрвөлжин энгэртэй уг энгэрт нь шар саатай утсаар 5ш товч, 1 нь /дотроо байгаа дугуй хэлбэртэй. /шилбэ оёж шар өнгийн металл, товч хадсан байна.

Гэмтэл өө сэв:

Зориулалт:

Ховор түгээмэл байдал:

Товч түүх: хос хээтэй шар торгоор захыг нь оёж дээр нь цагаан өнгийн торгон захыг хар өнгийн утсаар уулан хээг шагласан давхар зах хадсан нудрагатай нудрага нь хагас дугуй хэлбэртэй шаргал өнгийн торгоор хажиж суусрын арьсаар эмжсэн дотрыг нь шаргал өнгийн тааран даавуугаар доторлож нимгэн хөвөнгөөр доторлосон суганы доод талаас залгаж хөх торгоор тууш оёсон ягаан торго голоор оёсон. Сийк: 2018 оны тодорхойлолт уг сийк нь хүрдэн хэлбэртэй. баруун талын сийкний голын шигтгээг замаскаар хийж улаан хүрэн өнгөөр будсан байна. зүүн талын сийкний голын шигтгээ нь шүр/магадгүй биш/ байна. хүрдний баруун зүүн талд сэнж гарган мөнгөн гинжүүдийг зүүсэн бөгөөд баруун талын сийкний баруун талд хоёр мөнгөн гинж үзүүрт нь хонх зүүсэн байна. нэг хонх нь дээрээ хээтэй нэг хонх нь хээгүй байна. зүүн талын сэнжээс нэг мөнгөн гинэтэй хонх 1 ширхэгийг хонх нь хээгүй. нэг хонхыг гинжгүйгээр зүүсэн байна. уг хонх нь хээтэй байна.

Гарал үүсэл: Д.Мишиг

Шилжилт хөдөлгөөн:

Судлагдсан байдал:

Хавсралт материалын тэмдэглэл:

Эзэмшигч өмчлөгчид хадгалагдаж байгаа:

Негатив №: 0 **Слайд №:** 0 **CD / DVD №:** 1 **Дүрс бичлэгийн хуурцаг №:** 0

УНБМСанд хадгалагдаж байгаа:

Негатив №: 0 **Слайд №:** 0 **CD / DVD №:** 0 **Дүрс бичлэгийн хуурцаг №:** 0

Бүртгэлийн бүрдүүлэлт хийсэн: Т.Сүхбаатар, БМСанч, 2021 оны 3 сарын 3 ны өдөр

УНБМСанд хүлээн авсан:

Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын
2010 оны 12 сарын 08 ны өдрийн 541 -р
тушаалын нэгдүгээр хавсралт

МОНГОЛ УЛСЫН ТҮҮХ, СОЁЛЫН ХӨДЛӨХ ДУРСГАЛТ ЗҮЙЛИЙН БҮРТГЭЛ

УБМС-ийн дугаар: 8401ХОМ 00251

Өмчлөгч: Монгол Улс	**РД:**
Эзэмшигч: Ховд аймгийн музей	**РД:** 9066586

Дурсгалын оршин байгаа хаяг: Ховд аймгийн музей

Ашиглалтын байдал: Угсаатны 1-р танхим

Дурсгалын нэр: Товшуур хөгжим	**Хувийн дугаар:** 79.13.01
Орон нутаг, олон улс(шинжлэх ухаан)-ын нэр: Товшуур хөгжим	

☑ Эх бүтээл ☐ Хуулбар

Зэрэглэл: Ердийн	**Шийдвэр:**

Бүртгэлийн ангилал: Ерөнхий бүртгэл

Төрөл зүйл: Угсаатны зүй->Хөгжмийн зэмсэг

Он цаг: БНМАУ-ын үе / 1924 - 1992 он / -> XX зууны дунд үе,

Бүтээлчийн нэр ба сургууль хийц: ЧОЙСҮРЭН туульч

Материал: Арцны мод , сумны хонгио , Мяндсан утас , ямааны арьс , шар хадаас

Хэмжээ	Өндөр (см)	Өргөн(зузаан) (см)	урт (см)	Голч (см)	жин (гр)
	0	9	73	0	1190
царны у-73 см , царны өр -9 см ,					

Гэрэл зураг: 6 ширхэг зурагтай

өмнө тал	**ар тал**	**хажуу тал**	**бусад**

Иж бүрдэл: 1	**Тоо ширхэг:** 1

Анх цуглуулсан, нээж илрүүлсэн: Ховд аймгийн музей

Хамгаалалтанд авсан тогтоол шийдвэр:

Сэргээн засварласан байдал: Сэргээн засварлаж байгаагүй **СЗБ №:**	**Хуулбар хийгдсэн байдал:** Хуулбар хийгдэж байгаагүй

Тодорхойлолт:

Гэмтэл өө сэв: Уг товшуурын толгойн хэсэг нь бяцарч зэс утсаар бөхлөсөн.

Зориулалт: Урлаг уран сайхан

Гарал үүсэл: ЧОЙСҮРЭН туульч

Шилжилт хөдөлгөөн:

Судлагдсан байдал:

Хавсралт материалын тэмдэглэл: ЧОЙСҮРЭН туульч

Эзэмшигч өмчлөгчид хадгалагдаж байгаа:

Негатив №: 0 **Слайд №:** 0 **CD / DVD №:** 0 **Дүрс бичлэгийн хуурцаг №:** 0

УНБМСанд хадгалагдаж байгаа:

Негатив №: **Слайд №:** **CD / DVD №:** **Дүрс бичлэгийн хуурцаг №:**

Бүртгэлийн бүрдүүлэлт хийсэн: О.Уламнэмэх, БМС, 2024 оны 3 сарын 1 ны өдөр

УНБМСанд хүлээн авсан:

Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын
2010 оны 12 сарын 08 ны өдрийн 541 -р
тушаалын нэгдүгээр хавсралт

МОНГОЛ УЛСЫН ТҮҮХ, СОЁЛЫН ХӨДЛӨХ ДУРСГАЛТ ЗҮЙЛИЙН БҮРТГЭЛ

УБМС-ийн дугаар: 8401ХОМ 00075

Өмчлөгч: Монгол Улс	**РД:**
Эзэмшигч: Ховд аймгийн музей	**РД:** 9066586

Дурсгалын оршин байгаа хаяг: Ховд аймгийн музей
Ашиглалтын байдал: Ховд аймгийн музейн археологийн танхимд

Дурсгалын нэр: Галдангийн хөрөг	**Хувийн дугаар:** 94.01
Орон нутаг, олон улс(шинжлэх ухаан)-ын нэр: Галдангийн хөрөг	

☑ Эх бүтээл ☐ Хуулбар

Зэрэглэл: Ердийн	**Шийдвэр:**

Бүртгэлийн ангилал: Ерөнхий бүртгэл
Төрөл зүйл: Урлаг, уран сайхан->Зураг урлал
Он цаг: Монгол Улсын үе / 1992 оноос хойш / -> XX зууны сүүл үе, 1994
Бүтээлчийн нэр ба сургууль хийц: Зураач Д.Мишиг
Материал: Ватум цаас, харандаан будаг мод

Хэмжээ	Өндөр (см)	Өргөн(зузаан) (см)	урт (см)	Голч (см)	жин (гр)
	0	82	82	0	0

Гэрэл зураг: 9 ширхэг зурагтай

өмнө тал	**ар тал**	**хажуу тал**	**бусад**

Иж бүрдэл: Нэг ширхэг	**Тоо ширхэг:** 1

Анх цуглуулсан, нээж илрүүлсэн: Зураач Д.Мишиг 1994 онд зурсан

Хамгаалалтанд авсан тогтоол шийдвэр:

Сэргээн засварласан байдал: Сэргээн засварлаж байгаагүй

СЗБ №:

Хуулбар хийгдсэн байдал: Хуулбар хийгдэж байгаагүй

Тодорхойлолт: Уг зураг нь Галдан хааны дээлийг бор саарал өнгийн гуашаар зурсан байна. малгай дээл нь цайвар шаргал өнгөтэй хүзүүндээ эрх зүүсэн зүүн чихэндээ ээмэгтэй малгай нь 4 талтай орой дээрээ зэв хэлбэрийн чимэгтэй.

Шинэ 2018 оны тодорхойлолт
Галдан бошгот хааныг цагаан саарал өнгийн дээлтэй, цагаан саарал малгайтай, малгайн өнгө жаахан шар туяатай, талгайн орой дээр сумны зэвэн жинстэй, жинсний суурь нь шар өнгөтэй дээр цагаан өнгийн 3 ширхэг чулуу шигтгээтэй. малгайн ерөнхий хэлбэр нь дугуй хэлбэртэй. хүзүүндээ цайвар ногоон өнгийн эрх зүүсэн. эрхний төгсгөлд улаан өнгийн чулууг зурсан байна. Зүүн чихэндээ шар өнгийн ээмэгтэй. дээлийн энгэр зөв ташуу захтай дээлийн эмжээрийш түмэн насан хээтэй хар өнгөөр дүрсэлсэн байна. Зургийн зүүн доод буланд Д.Мишиг гэсэн монгол бичигтэй

Гэмтэл өө сэв: Халтартсан

Гарал үүсэл: Ховд аймаг

Шилжилт хөдөлгөөн:

Судлагдсан байдал:

Хавсралт материалын тэмдэглэл:

Эзэмшигч өмчлөгчид хадгалагдаж байгаа:

Негатив №: 0 **Слайд №:** 0 **CD / DVD №:** 1 **Дүрс бичлэгийн хуурцаг №:** 0

УНБМСанд хадгалагдаж байгаа:

Негатив №: **Слайд №:** **CD / DVD №:** **Дүрс бичлэгийн хуурцаг №:**

Бүртгэлийн бүрдүүлэлт хийсэн: Т.Сүхбаатар, БМСанч, 2021 оны 12 сарын 13 ны өдөр

УНБМСанд хүлээн авсан: